

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 6

van **KATHLEEN KREKELS**

datum: 29 september 2020

---

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Tolken Vlaamse Gebarentaal - Ondersteuning in het onderwijs

Leerlingen die doof of slechthorend zijn en les volgen in het basisonderwijs, secundair onderwijs, hoger onderwijs of volwassenenonderwijs, kunnen gebruikmaken van tolkondersteuning voor doven of slechthorenden. Daarnaast zijn er ook nog heel wat leerlingen met dove of slechthorende ouders.

De tolken Vlaamse Gebarentaal kunnen ondersteuning bieden tijdens lessen of ouders begeleiden tijdens oudercontacten. Schrijftolken kunnen gesproken teksten uittypen voor doven die de Vlaamse gebarentaal onvoldoende beheersen. In 2019 voorzag de Vlaamse Regering in 37.685 uren tolken Vlaamse gebarentaal en in 8440 uren schrijftolken om ingeschakeld te worden in de scholen. Deze ondersteuning is meer dan ooit van belang, zeker nu er meer afstandsonderwijs wordt ingezet in coronatijden.

1. Kan de minister voor het schooljaar 2020-2021 een overzicht geven van het aantal leerlingen dat gebruikmaakt van een tolk Vlaamse Gebarentaal en/of een schrijftolk?
Graag een opdeling voor het basisonderwijs, secundair onderwijs, hoger onderwijs en volwassenenonderwijs.
2. Hoeveel leerlingen kregen een negatief advies op hun aanvraag tot tolkondersteuning?
Graag een opdeling voor het basisonderwijs, secundair onderwijs, hoger onderwijs en volwassenenonderwijs.
3. In welk budget en in hoeveel uren wordt voorzien voor het schooljaar 2020-2021?
Graag een opdeling voor het basisonderwijs, secundair onderwijs, hoger onderwijs en volwassenenonderwijs.
4. Wat is de impact van COVID-19 en de sluiting van de scholen geweest op tolkondersteuning? Wat zijn de prognoses van de impact in de toekomst?
5. Hoe evalueert de minister deze cijfers ten opzichte van de voorbije schooljaren?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 6 van 29 september 2020

van **KATHLEEN KREKELS**

Om de vragen te beantwoorden, doe ik een beroep op de databanken van het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI). De databanken werden geraadpleegd op 15/10/2020.

- 1.1 Aantal leerlingen met een positieve beslissing voor tolkondersteuning per onderwijsniveau tijdens het schooljaar 2019-2020

Onderwijsniveau	Vlaamse Gebarentaal	Schrijftolk
Basisonderwijs	33	1
Secundair onderwijs	51	41
Hoger onderwijs	21	29
Volwassenenonderwijs	27	5
Totaal	132	76

- 1.2 Aantal leerlingen met een negatieve beslissing voor tolkondersteuning per onderwijsniveau tijdens het schooljaar 2019-2020

Onderwijsniveau	Vlaamse Gebarentaal	Schrijftolk
Basisonderwijs	1	0
Secundair onderwijs	0	0
Hoger onderwijs	0	1
Volwassenenonderwijs	2	0
Totaal	3	1

2. Het maximaal beschikbaar aantal tolkuren in onderwijs wordt vastgelegd per kalenderjaar en kan daardoor niet weergegeven worden per schooljaar. Voor het kalenderjaar 2020 voorziet de Vlaamse Regering in maximaal 39.568 tolkuren Vlaamse Gebarentaal en 8.862 schrijftolkuren. Het budget dat hier tegenover staat is ongeveer 2.126.000 euro.

Deze tolkuren kunnen ingezet worden binnen elk onderwijsniveau, er wordt vooraf geen onderverdeling gemaakt.

3. Om de impact van COVID-19 op het aantal aanvragen voor tolkondersteuning en de inzet van tolkuren in onderwijs te bepalen, vergelijk ik de cijfers van de maanden maart – september 2020 met de cijfers van dezelfde periode in 2019.

- 3.1 Vergelijking van het aantal aanvragen voor tolkondersteuning Vlaamse Gebarentaal van maart – september 2019 met maart – september 2020

Maand	2019	2020	Vershil
maart	2	1	-1
april	0	0	0
mei	1	2	+1
juni	50	34	-16
juli	26	38	+12

augustus	20	24	+4
september	23	23	0
Totaal	122	122	0

3.2 Vergelijking van het aantal aanvragen voor schrijftolkondersteuning van maart-september 2019 met maart – september 2020

Maand	2019	2020	Vershil
maart	0	1	+1
april	0	1	+1
mei	0	0	0
juni	18	12	-6
juli	18	22	+4
augustus	11	16	+5
september	16	13	-3
Totaal	63	65	+2

In tabel 3 en 4 kan de Vlaams volksvertegenwoordiger zien dat COVID-19 en de sluiting van de scholen geen impact gehad heeft op het totaal aantal aanvragen voor tolkondersteuning in de beschouwde periode.

Wel valt op dat in 2020, in vergelijking tot 2019, het aantal aanvragen voor tolkondersteuning bij AGODI in de maand juni lager en in de maanden juli en augustus hoger ligt. Mogelijks hebben sommige scholen het opstellen en indienen van de aanvragen voor tolkondersteuning bij AGODI uitgesteld tot in de zomervakantie; dit omwille van de drukte die de heropstart van de scholen met zich meebracht.

Vanuit het veld kreeg mijn administratie evenwel ook signalen dat in vergelijking met dezelfde periode in 2019 er bij het CAB (Vlaams Communicatie Assistentie Bureau voor Doven vzw) in de maanden maart-juni 2020 uiteindelijk toch minder tolkuren zijn aangevraagd en zodus minder tolkuren zijn gepresteerd. Dit kan mogelijk toegeschreven worden aan de sluiting van de scholen en het wegvallen van de (fysieke) lessen. Voor een prognose van de impact op de toekomst zal veel afhangen van de evolutie van COVID-19 en de flankerende maatregelen die zullen genomen worden om het virus in te dijken.

4. Uit de databanken van het Agentschap voor Onderwijsdiensten blijkt dat het aantal leerlingen dat gebruik maakt van tolkondersteuning voor doven en slechthorenden in het gewoon onderwijs de voorbije jaren stabiel blijft.

Uit de [jaarverslagen van het CAB](#) blijkt wel dat de vraag naar het aantal tolkuren jaarlijks toeneemt, terwijl de invullingsgraad (aantal effectief ingevulde tolkuren t.o.v. het totaal aantal aangevraagde tolkuren) daalt.

Meer informatie over de evoluties in tolkondersteuning binnen onderwijs kan de Vlaams volksvertegenwoordiger terugvinden in de [jaarrapporten van de cel Speciale Onderwijsleermiddelen](#).